

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 51Pc/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121208468
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Perďochová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5121208468.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Perďochovou, v právnej veci navrhovateľa (oprávnený z vyživovacej povinnosti): M. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, štátny občan SR, proti povinnému z vyživovacej povinnosti: B. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. nad C. 1, t. č. O. XXX, Y. republika, štátny občan SR, v konaní o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Povinný z výživného B. U., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť oprávnenému z vyživovacej povinnosti M. U., nar. XX.XX.XXXX zvýšené výživné vo výške 160,- Eur mesačne s účinnosťou od 08.10.2021 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám oprávneného z vyživovacej povinnosti.

II. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 08.10.2021 do 31.12.2022 vo výške 1.477,42 Eur je povinný z výživného povinný zaplatiť v lehote 18 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám oprávneného z výživného.

III. Vo zvyšnej časti návrh oprávneného z výživného z a m i e t a.

IV. Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 8C/51/2009 zo dňa 03.02.2010, a to v časti úpravy vyživovacej povinnosti povinného z výživného k navrhovateľovi.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.10.2021 sa navrhovateľ ako osoba oprávnená z výživného domáhal zvýšenia vyživovacej povinnosti voči otcovi ako osobe povinnej platiť výživné, a to v sume 300,-Eur mesačne do každého 15 dňa v mesiaci odo dňa podania návrhu k rukám navrhovateľa.

2. Svoj návrh skutkovo odôvodnil tým, že manželstvo jeho rodičov bolo rozvedené právoplatne dňa 03.02.2010 rozhodnutím Okresného súdu Žilina sp. zn. 8C/5/2009, pričom bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný k vyživovacej povinnosti 60,-Eur mesačne vždy do 15.dňa v mesiaci. Od určenia výživného ubehlo 11 rokov, v tom čase bol žiakom základnej školy. Teraz študuje na vysokej škole, na žilinskej univerzite, čím sa mu podstatne zmenili a narástli náklady spojené najmä so štúdiom. Otec mu okrem určenej výšky výživného, aj to nepravidelne, neprispieva ničím. Celú starostlivosť o neho zabezpečuje matka, ktorá sa stará aj o jeho staršiu sestru, ktorá je ZŤP. Zamestnanie otca nevedel uviesť, ani jeho príjem, pretože s ním nemá žiaden osobný kontakt. Matka je zamestnaná ako upratovačka v Materskej škole a jej mesačný príjem je 473,-Eur. Navrhoval preto zvýšenie výživného odo dňa podania návrhu na sumu 300,-Eur mesačne.

3. K návrhu sa vyjadril otec - povinný z vyživovacej povinnosti podaním doručeným súdu dňa 08.12.2021. Uviedol, že ho veľmi mrzí, že syn sa s ním vôbec nekontaktuje, hoci ho niekoľko krát žiadal prostredníctvom rôznych sociálnych sietí o kontakt a rovnako tak žiadal jeho matku Z. U. o kontakt, pričom mu bolo oznámené, že deti sú dospelé a nech sa rozhodnú sami. Pokiaľ deti pozýval na zmrzlinu alebo pizzu, tak mu bolo odkázané, že majú na to svojich kamarátov. Pokiaľ teda má syn k nemu takéto vzťah, je stále jeho otcom aj keď nemal možnosť ho od 10 rokov vychovávať z dôvodu rozvratu manželstva s jeho matkou. Ako otec si je vedomý, že u syna sa od poslednej úpravy súdom z roku 2010 zmenili pomery, ale na jeho strane sa nezmenili, nakoľko má takmer rovnaký príjem. Nakoľko syn je vysokoškolák, tak je ochotný mu platiť 100,-Eur mesačne, maximálne je však schopný mu výživné navýšiť o 100% teda zo sumy 60,-Eur na sumu 120,- Eur mesačne, avšak viac nie je v jeho možnostiach ani schopnostiach. Pracuje v spoločnosti SH Job Partners, s.r.o. IČO: 04579712 so sídlom v Ostrave na základe pracovnej zmluvy zo dňa 12.04.2021. Žije v rodinnom dome spolu so svojou priateľkou B. C., za pomoci ktorej zvláda všetky mesačné výdavky. Je otcom troch detí: M. U., na ktorého platí výživné doposiaľ vo výške 60,-Eur, C. U., na ktorú platí 73,-Eur mesačne, nakoľko je už dva roky na úrade práce, zrejme účelovo a je sestrou navrhovateľa M. U.. Má aj tretiu vyživovaciu povinnosť na Q. U., na ktorého platí 60,-Eur mesačne. Teda mesačne platí na výživné spolu 193,-Eur. Nepoberá žiadny dôchodok, sociálne dávky, podporu v nezamestnanosti a nevlastní žiadny majetok, teda dom, byt alebo pozemky. K zdravotnému stavu uviedol, že sa lieči na vysoký krvný tlak. Mesačné výdavky sú: pôžička v ČSOB banke vo výške 500.000,- Kč na vyplatenie všetkých jeho dlhov, exekúcií a pôžičiek od rodičov, pričom mesačná splátka je vo výške 7.336,-Kč; nájom za bývanie vo výške 3.000,- Kč, pohonné hmoty do práce z O. do Y. - M. časť V. (40km tam a 40km späť s motorovým vozidlom Ford S-max so spotrebou 6L/100km - požičané od priateľky) vo výške 4.000,-Kč; strava mesačne vo výške 3.000,- Kč; drogéria, kozmetika, obuv, oblečenie a iné vo výške 1.000,- Kč; lieky v prepočte na mesiac 100,- Kč. S poukazom na jeho mesačné príjmy a výdavky navrhoval, aby súd zvýšil výživné v primeranej miere na jeho plnoletého syna M. U. a žiadal, aby aj výchovným spôsobom vplýval na navrhovateľa v tom smere, že pokiaľ otec pravidelne platí výživné, tak aj syn by mal sa k otcovi správať minimálne tak, že sa s ním stretne 2x ročne pri príležitosti životných sviatkov.

4. Navrhovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu otca doručenom súdu dňa 24.01.2022 uviedol, že mal 9 rokov, sestra 12 rokov, keď od nich otec odišiel k svojej priateľke a krátko na to mal ďalšieho syna. Možno aj táto situácia mohla za to, že sa o nich prestal otec zaujímať. Po jeho odchode od rodiny ich prišiel otec navštíviť možno 4-5 krát. Bolo mu to veľmi ľúto, ale zvykol si. To, že sa prestal o nich zaujímať veľmi trápilo jeho matku. Pokiaľ mu otec vyčíta, že ho nekontaktoval, uviedol, že mal vtedy 9 rokov a sestra so zdravotným postihnutím 12 rokov a dúfal, že otec bude ten ktorý bude iniciovať stretnutia. Aj keď za nimi pár krát prišiel, spomínal si hlavne na jeho výčitky voči nemu, sestre, mame. Naposledy sa videli na pohrebe jeho rodičov pred 4 rokmi, kondolovali mu, avšak reagoval na nich ako aj na ostatných, nežiadal, aby sa zdržali, boli pre neho cudzí ľudia. Ďalej uviedol, že so sestrou a mamou bývajú v rodinnom dome jeho starých rodičov, ktorí majú 70 a 74 rokov. Sestra je nezamestnaná a vzhľadom na jej zdravotné postihnutie si veľmi ťažko nájde právu, nikdy nepoberala dávku v nezamestnanosti, nevznikol jej na ňu nárok, avšak poberá čiastočný invalidný dôchodok. Navrhovateľ uviedol, že sa cez prázdniny snaží cez brigády niečo zarobiť, je to však veľmi málo. Vníma ťažkú finančnú situáciu v ich rodine, matka o zvýšenie výživného počas 14 rokov nežiadala, preto sa rozhodol on požiadať o vyššie výživné. Na základe uvedeného žiadal o zvýšenie výživného na sumu 250,-Eur, aby mohol z dôvodu ťažšej finančnej situácie v rodine a stále vyšších životných nákladov študovať a úspešne ukončiť vysokoškolské štúdium.

5. Povinný z výživného v duplike doručenej súdu dňa 21.03.2022 uviedol, že za rozvod ich manželstva má časť viny stará matka navrhovateľa, ktorá aj po jeho odchode od rodiny mu bránila v stretávaní sa s deťmi v školských zariadeniach. Dávala učiteľkám zákazy, aby si ich nemohol vyzdvihnúť. Viac krát deti navštívil, ale ich matka mu ich nechcela dať, vždy mala starosti iba o peniaze. Viackrát žiadal navrhovateľa a jeho sestru o priateľstvo na facebooku, ale nikdy mu nepotvrdili ani mu neodpísali. Na pohrebe ich pozývali, ale oni uviedli, že sa ponáhľajú a druhý krát sa vytratili, keby chceli tak ostatnú. Uviedol, že by sa s nimi rád videl, napísal si a občas sa stretol, ale to záleží aj na nich. Jeho zdravotný stav a finančná situácia nie sú najlepšie. Aj napriek tomu je ochotný prispievať sumou 120,-Eur. Keď mu tou istou sumou prispeje matka, bude mať 240,-Eur. Jeho finančná situácia mu momentálne nedovolí viac prispieť, pretože už by sa sám ocitol vo finančnej núdzi.

6. Navrhovateľ na výzvu súdu doručil dňa 12.04.2022 vyjadrenie a vyčíslenie mesačných nákladov. Poukázal, že otec vo svojich vyjadreniach klame, poukazuje na udalosti, ktoré sa nestali a vymýšľa ďalšie

klamstvá. Keby sa o neho a jeho sestru nestarala matka a starí rodičia, neboli by finančne zabezpečení. Otec im v ničom nepomohol, dokonca ani určené výživné neposiela a neposiela pravidelne. Mesačné výdavky vyčíslil nasledovne: škola a pomôcky do školy 20,-Eur, doprava do školy, za kultúrou, športom 30,-Eur, fit centrum 20,-Eur, kino 15,-Eur, oblečenie, obutie 200,-Eur, strava 100,-Eur, telefón 10,-Eur, hygiena a kozmetika 15,-Eur, kaderník 15,-Eur, lekár a zubár 20,-Eur, bývanie - voda, plyn, električka, internet 50,-Eur, vreckové 20,-Eur, pevný disk SSD 90,-Eur. Okrem bežných výdavkov mu starí rodičia zaplatili vodičský preukaz a taktiež sa podieľajú na zaplatení bežných výdavkov, nakoľko matka by zo svojho platu všetky výdavky nepokryla.

7. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 29.09.2022, ktoré vykonal v prítomnosti účastníkov konania a zároveň vykonal výsluch navrhovanej svedkyne. Pojednávanie súd odročil za účelom doplnenia dokazovania, pričom uložil povinnému z výživného doručiť lekársku správu od lekára špecialistu a výplatné pásky za obdobie marec - máj 2022.

8. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že výška výživného mu už nepokryje ani náklady na cestovanie do školy. V momentálnej dobe sa zvýšila aj výška cien ostatných vecí, napr. za stravu, energie. K tomu ešte platí stravu napr. na škole, keďže častokrát je aj do večera v škole, takže sa musí stravovať, okrem toho, čo v domácnosti sa minie na jeho stravu, tak minie denne aj na stravu v škole. Taktiež ani jeho záľuby mu to nepokryje, napr. 20,- Eur je permanentka v posilňovni, alebo internet, ktorý potrebuje. K voľnočasovým záľubám, ako napr. kiná, uviedol, že väčšinou, keď v lete pracuje, tak mu to akurát tak pokryje takéto náklady. V spoločnej domácnosti bývajú piati. Mesačné výdavky na knihy sú 20,- Eur, na stravu sú 40 až 50,-Eur v škole, cestovné do školy 50,- Eur, ktoré tvorí cestovné MHD a cestovné do Žiliny. Výdavky má na zubára približne 40 až 50,-Eur ročne, výdavky na oblečenie 200,- Eur za rok, drogéria 15,- Eur mesačne, internet a telefón 20,-Eur mesačne.

9. Povinný z výživného na pojednávaní uviedol, že vo vyjadrení k návrhu napísal, že je ochotný synovi prispieť sumu vyššiu, ale nevedel vtedy, že sa mu vystupňujú zdravotné problémy. Štvrtý mesiac je PN a nemôže ísť do práce, takže jeho príjmy sa znížili, okolo 400,- Eur mesačne mu činí maródka. Momentálne nie je schopný ani vyžiť, pokryť ani svoje náklady, a nie je schopný ani viac prispieť na výživné. Chodí stále po kontrolách, bol na operácii so žalúdkom, a od toho času má veľmi veľké problémy. Nemôže sa ani nejako vzdialiť od bydliska z toho dôvodu, že má problém s gastritídou. Takže keď sa mu zdravotný stav zlepší a nastúpil by do práce, tak by bol ochotný synovi prispievať viac. Náklady sú okolo 950,- Eur. Momentálne poberá 10.000,- Kč - cca 400,- Eur. Predložil aj potvrdenie od všeobecného lekára, od špecialistu potvrdenie nemal, jeho PN pretrváva už 4 mesiac. Bol aj na odbery a čaká na výsledky, aké budú. Má nejakú žalúdočnú infekciu po operácii a nedokáže to momentálne zastaviť. Chcel by aj nastúpiť do práce, ale ani do práce by ho nepustili z hygienických dôvodov, a ani by v práci nedokázal nič robiť, pretože má cukrovku a vysoký tlak a keby sa nenajedol, tak by dostal mdloby až do odpadnutia, a keď sa naje, tak má potom veľmi veľké problémy s gastritídou. Predložil výpisy z účtu, podľa ktorých za obdobie 05/2022 poberal nemocenské - 1.435 Kč, ďalej od 1.6. do 30.6.2022 nemocenské 9.142 Kč, od 1.7.2022 do 31.7.2022 nemocenské 10.345 Kč, od 01.08.-3.08.2022 nemocenské 10.664 Kč. Ďalej predložil rozhodnutie o dočasnej práceneschopnosti vystavené dňa 13.5.2022 všeobecným lekárom M. L. W. s tým, že práceneschopnosť naďalej trvá. Ďalšia kontrola má byť 10.10.2022. Predložil aj zoznam mesačných nákladov, ktoré tvorí nafta 4.500,- Kč, strava 162,- Eur, hygiena a lieky 40,- Eur, na domácnosť 80,- Eur, pôžička 296,- Eur. Zároveň výživné platí 73,- Eur na dcéru a 60,-Eur na navrhovateľa a potom na syna Alexa 60,- Eur. Jeho mesačný príjem pred PN bol priemerne 21.000,- Kč. V porovnaní s rokom 2010, kedy o výživnom bolo naposledy rozhodované, je príjem približne rovnaký, bol aj nejaký čas nezamestnaný. V spoločnej domácnosti býva so ženou a jej dcérou, prispieva mesačne 2.000,-Kč na domácnosť, v čom je zahrnuté uhlie, drevo, plyn, električka a internet. Úver si bral pred 4 rokmi, ide o bezúčelový úver, ktorý si vzal na vrátenie dlhu rodičom. Na to bolo použitých asi trištvrte prostriedkov. Ďalej si splatil dlhy, ktoré mal u firiem, kúpil si za to oblečenie. K zvýšeným výdavkom v súvislosti so zdravotným stavom uviedol, že sa lieči 4 roky na vysoký krvný tlak, cukrovku, má žalúdočné problémy a teda výdavky na lieky sú približne 1-krát štvrťročne 158,- Kč, takisto výdavky spočívajú v platení cesty na vyšetrenie. Nevlastní žiadny majetok, nehnuteľnosti, autá. K výdavkom na cestovné uviedol, že tieto sa od zamestnávateľa nenahrádzajú, rovnako sa mu nenahrádzajú ani stravné lístky. Pokiaľ ide o cestovné, alebo dĺžku trasy, je to 40 km do práce tam, 40 km späť a spotreba je 5 litrov/100 km, denne teda minie 215,-Kč na naftu. Auto, ktoré používa nie je jeho, je manželky. Ďalej uviedol, že ani raz sa nestalo, že by v daný mesiac neposlal výživné, priznal však, že nemá všetko vyplatené z toho dôvodu, že to viac menej vzniklo počas toho, ako bol chorý, ale nikdy sa nestalo, že by aspoň

každý mesiac neposlal žiadnu čiastku. On sa o deti zaujímal, lenže mu bránili v styku, vždy žena prišla a povedala mu, ak chcú, nech idú s ním a on nemohol vstúpiť na ich pozemok. Keby chcel, mohol si zobrať rozhodnutie súdu, ísť na políciu a bola by mu nútená tie deti dať, lenže on nechcel deťom robiť traumy. Povedal som si, že keď deti budú mať 18 rokov, budú dospelé, rozhodnú sa sami. Lenže po tých 18 rokoch vidí, že ani deti nemajú vôbec žiadny záujem. Bývalú ženu o to aj prosil, aj jej písal na messengeri, keby mu dala kontakt na deti, že by sa chcel s nimi spojiť a sám ich osobne na messengeri požiadal o priateľstvo, ani jeden mu nepotvrdil priateľstvo. Deti s ním nemajú záujem komunikovať, ani byť v styku, keby sa boli s ním aspoň raz, dva razy do roka stretli, určite by s nimi išiel rád, porozprával, niečo im kúpil, lenže keď z ich strany nie je záujem, tak prečo by im dával, keď oni o neho nemajú záujem.

10. Svedkyňa, Veronika Ozaniaková, matka navrhovateľa pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že požiadali o zvýšenie výživného vzhľadom na to, že syn študuje na vysokej škole a jeho študijným a životným potrebám nie je výživné dostačujúce. Ona je samoživiteľka a jeho náklady stúpajú. Rovnaké výživné mu otec posielal aj vtedy, keď bol na ZŠ, a vtedy životné podmienky boli iné. Syn potrebuje aj oblečenie, stravu, študovať. Cez leto sa snaží chodiť na brigády, zarába si, potreboval do školy notebook, tak išiel na brigádu a zarobil si, aby nemusel od nej pýtať. Robil aj vodičský, tak čo mohla mu našetrila. Dcéra tiež nepýta od neho nič, ona nemôže pracovať, lebo prekonala detskú mozgovú obrnu. Snažia sa tak vyžiť, ako môžu. Žijú so starými rodičmi, ale oni sú dôchodcovia a takisto potrebujú na lieky a nemôžu stále pomáhať. Otec neuviedol, že neplatil výživné, že museli sa obrátiť na exekútora, aby mu zaplatil výživné. Ona chce len pre syna, aby úspešne vyštudoval. Potom to všetko skončí, potom bude už on sám živiteľom. V poslednej dobe výživné uhradené bolo, avšak vyše 1000,- Eur nebolo uhradené zo sumy výživného, z toho dôvodu bola aj exekúcia a hrozilo bývalému manželovi väzenie. Mesačné výdavky na bývanie sú 200,- Eur mesačne, podieľajú sa na nich aj so starými rodičmi. Tie výdavky zahŕňajú aj elektriku, aj vodu, aj náklady na kúrenie. Bývajú v rodinnom dome patriacom starým rodičom.

11. Následne bolo vo veci nariadené pojednávanie na deň 12.12.2022, na ktorom vec prejednal a vo veci rozhodol v prítomnosti povinného z vyživovacej povinnosti. Navrhovateľ sa na pojednávanie nedostavil, jeho neúčast' ospravedlnila jeho matka, ktorá sa pojednávania zúčastnila ako verejnosť a ktorá uviedla, že navrhovateľ sa nemohol na pojednávanie ustanoviť z dôvodu obhajoby záverečnej práce.

12. Povinný z výživného na pojednávaní predložil lekársku správu od všeobecného praktického lekára MUDr. L. W., ktorá je datovaná 12.12.2022 a v ktorej je uvedené, že pacient je zo zdravotných dôvodov v pracovnej neschopnosti od 13.5.2022, liečba pokračuje. Zároveň doložil doklad o výške mesačných príjmov od zamestnávateľa SH Job partners, s.r.o., Zámstní 1155/27, Ostrava, pričom v 03/2022 jeho čistý príjem predstavoval 24.501,- Kč v 04/2022 bol vo výške 23.906,-Kč, v 05/2022 bol vo výške 7.117,- Kč s tým, že v tomto mesiaci mu bola vyplatená aj náhrada mzdy za dobu dočasnej práceneschopnosti vo výške 4.601,-Kč. Povinný ďalej uviedol, že momentálne je už 7 mesiac na PN z dosť vážnych zdravotných dôvodov a nie je finančne schopný viac prispieť na výživu svojho syna. V prípade, že mu bude ukončená maródka a bude zas riadne pracovať, tak je ochotný mu prispieť viac. Momentálne ešte ani z lekárskeho dôvodu mu nevedia povedať, že kedy jeho maródka bude ukončená a kedy prebehnú všetky ostatné vyšetrenia. Chcel by prispieť svojmu synovi, je už predsa dospelý a je doba drahšia. Z dôvodu toho, že momentálne jeho finančná situácia mu to nedovoľuje, nemá mu z čoho prispieť, ale zaväzuje sa, že v prípade že bude pracovať a bude zárobkovočinný, je ochotný mu prispieť vyššiu sumu.

13. Súd vykonal dokazovanie tak výsluchom účastníkov, výsluchom svedkyne, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a zistil nasledujúci skutočný stav veci:

14. Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 8C/51/2009 zo dňa 03.02.2010, právoplatným dňa 09.04.2010 bolo manželstvo matky navrhovateľa a povinného z výživného, jeho otca, rozvedené a otec navrhovateľa ako povinný z výživného bol zaviazaný prispieť na výživu navrhovateľa sumou 60,-Eur mesačne a na jeho sestru Kristínu vo výške 73,-Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozhodnutia do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (č. I. 3-4 spisu).

15. Z potvrdenia o štúdiu vystaveného Žilinskou univerzitou v Žiline, Fakultou riadenia a informatiky mal súd preukázané, že navrhovateľ bol v akademickom roku 2021/2022 študentom denného štúdia 2. ročníka vysokej školy (č. I. 2 spisu).

16. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni zo dňa 22.09.2022 súd zistil, že navrhovateľ v období od 01.07.2022-31.07.2022 vykonával práce na základe Dohody o brigádnickej práci študentov v spoločnosti Kia Slovakia s.r.o. s vymeriavacím základom vo výške 685,34 Eur, z ktorého mu bolo odvedené poistné vo výške 33,97 Eur. V období od 08.08.2022 - 31.08.2022 vykonával prácu na základe Dohody o vykonaní práce v spoločnosti Schaeffler Kysuce, spol. s.r.o., pričom vymeriavací základ bol v období 08/2022 vo výške 795,21 Eur, z ktorého mu bolo odvedené poistné vo výške 74,73 Eur.

17. Otec - povinný z výživného má uzatvorenú pracovnú zmluvu zamestnanca agentúry práce so spoločnosťou SH Job Partners s.r.o. ako agentúrou práce od 12.04.2021 doposiaľ. Priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 04/2021 - 10/2021 predstavoval sumu 21.276,-Kč a za obdobie od 11/2021 do 02/2022 sumu 13.013,-Kč, v mesiaci 03/2022 mal príjem 24.501,-Kč, v mesiaci 04/2022 23.906,-Kč a v mesiaci 05/2022 mal čistý príjem vo výške 7.117,-Kč a bola mu vyplatená aj náhrada mzdy za dobu dočasnej práceneschopnosti zamestnávateľom vo výške 4.601,-Kč (č. l. 30-31,46-48, 72,99 spisu).

18. Z výpisu z účtu povinného z výživného mal súd preukázané, že poberal nemocenské počas trvania dočasnej práceneschopnosti v období od 27.05.2022-31.05.2022 vo výške 1.435,-Kč, za obdobie 06/2022 vo výške 9.142,-Kč, za 07/2022 vo výške 10.345,-Kč, za 08/2022 vo výške 10.664,-Kč (č. l. 82-85 spisu).

19. Podľa potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti vystaveného dňa 13.05.2022 všeobecným lekárom M. L. W., práceneschopnosť povinného trvá od 13.05.2022 až do konania pojednávania (č. l. 86 spisu).

20. Z Lekárskej správy všeobecného praktického lekára MUDr. L. W. zo dňa 12.12.2022 súd zistil, že povinný z výživného je zo zdravotných dôvodov v pracovnej neschopnosti od 13.05.2022, liečba naďalej pokračuje. Ako kód diagnózy je uvedený: K221 bez bližšieho popisu (č. l. 98 spisu).

21. Z rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 16P/8/2014 právoplatného dňa 28.04.2014 súd zistil, že otec - povinný z výživného je povinný platiť výživné na mal. Q. U. vo výške 60,-Eur mesačne od 10.02.2014 vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (č. l. 45 spisu).

22. Zo zmluvy úvere uzatvorenej medzi povinným z výživného a Československou obchodní bankou, a.s. dňa 02.07.2018 mal súd zistené, že povinnému z výživného bol poskytnutý spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 500.000,-Kč s mesačnou splátkou 7.336,-Kč s termínom konečnej splatnosti dňa 22.07.2026 (č. l. 32-44 spisu).

23. Z listinných dôkazov predložených otcom - povinným z výživného mal súd zistené, že otec prispieva mesačne na bývanie (voda, elektrina, plyn, internet, kúrenie) u p. B. C. sumou 3.000,-Kč (č. l. 23 spisu), pričom náklady na nákup uhlia boli podľa faktúry z 13.10.2021 vo výške 16.560,-Kč (č. l. 28 spisu) a na elektriku a poplatok ČT podľa dokladu SIPO z 30.11.2021 vo výške 2.685,-Kč (č. l. 29 spisu).

24. Z potvrdenia Materskej školy Komenského 1162/38, Kysucké Nové Mesto, mal súd zistené, že matka navrhovateľa je zamestnaná u uvedeného zamestnávateľa od 19.04.2021 a jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 04/2021 až 08/2021 bol vo výške 415,38 Eur, v období od 09/2021 do 03/2022 vo výške 568,02 Eur (č. l. 5-5a,65-66 spisu).

25. Podľa ust. § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 4 zákona ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ust. § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 65 ods. 3 ZoR, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ust. § 75 ods. 1, 2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 ods. 1 ZoR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ust. § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ust. § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

26. Zákon o rodine umožňuje, ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Musí však dôjsť k zmene pomerov závažnejšieho charakteru, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, a to jednak na strane osôb výživou povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej. Súd prihliada na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. K úprave výživného pristúpi len vtedy, keď sa zmeny závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách.

27. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky pre zvýšenie výživného, nakoľko na strane navrhovateľa došlo od predošlého rozhodnutia o výživnom k podstatnej zmene pomerov.

28. Predovšetkým súd konštatuje, že vyživovacia povinnosť rodičov k navrhovateľovi trvá, pretože tento je študentom dennej formy vysokoškolského štúdia a teda nie je schopný sa samostatne živiť. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičia voči dieťaťu trvá, kým nie je schopné samo sa živiť, pričom rozhodujúcimi faktormi na strane dieťaťa sú jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa. Zároveň treba zdôrazniť, že len samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo plnoletosť a pracovnoprávnou spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodiča. Rovnako nestačí preukázanie skutočností, že dieťa už je schopné nejakej zárobkovej činnosti, pretože zákon kladie na prvé miesto záujem dieťaťa a preto ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, vyživovacia povinnosť nezaniká. To platí aj v tom prípade, ak sa dieťa po skončení strednej školy rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Vyživovacia povinnosť potom z hľadiska prípravy na povolanie končí až dosiahnutím najvyššieho stupňa vzdelania.

29. V podmienkach prejednávanej veci bola naposledy vyživovacia povinnosť otca voči navrhovateľovi upravená v roku 2010, kedy mal navrhovateľ 10 rokov a od tejto doby došlo k výraznej zmene pomerov na jeho strane. Navrhovateľ od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, kedy bol žiakom základnej školy, nadobudol plnoletosť a začal študovať na vysokej škole mimo miesta trvalého pobytu, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Z potvrdenia o návšteve školy vyplýva, že navrhovateľ je študentom Žilinskej univerzity v Žiline v treťom ročníku bakalárskeho stupňa štúdia v dennej forme.

30. Pre účely posudzovania výšky a dôvodnosti zvýšenia výživného pôvodne určeného v sume 60,- Eur mesačne, súd konštatuje, že vychádzal z majetkových pomerov rodičov a prihliadal na odôvodnené potreby plnoletého dieťa. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že čistý príjem matky

navrhovateľa predstavuje 568,02 Eur mesačne. Čistý priemerný príjem otca - povinného z výživného sa pohybuje vo výške 864,-Eur mesačne. Súd zohľadnil aj nevyhnutné výdavky povinného rodiča -otca, t. j. výdavky na stravu, domácnosť, cestovné a náklady na zdravotnú starostlivosť.

31. Následne sa súd zaoberal otázkou odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa. Navrhovateľ žije s matkou, ktorá uspokojuje jeho bytové potreby a zároveň uhrádza výdavky na chod domácnosti, ako aj na každodenné potreby navrhovateľa na stravu, hygienu. Navrhovateľom vyčíslené výdavky spojené so zabezpečovaním jeho potrieb zahŕňajú pravidelné mesačné výdavky vo výške 50,-Eur na cestovné do školy; 20,-Eur školské potreby, 100,-Eur stravné doma a 50,-Eur stravné v škole; 17,-Eur oblečenie, 15,-Eur drogéria a hygiena, 20,-Eur telefón a internet; 10,-Eur kaderník a 4,-Eur zubné ošetrovanie, ako aj prislúchajúce náklady na bývanie (voda, elektrina, kúrenie) vo výške 50,-Eur, súd považoval s poukazom na vykonané dokazovanie, ako aj vzhľadom na vek oprávneného, súčasnú cenu energií, vody, potravín, hygienických potrieb či oblečenia, cenu telefónnych paušálov a služieb za primerané až mierne podhodnotené. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, nepriaznivý zdravotný stav a z toho dôvodu zvýšené výdavky na lieky a zdravotné pomôcky navrhovateľ netvrdil a ani nepreukázal. Celkové mesačné výdavky navrhovateľa tak predstavujú spolu cca 336,-Eur mesačne. V tejto sume nie sú zahrnuté výdavky navrhovateľa označené ako vreckové vo výške 20,-Eur, ako aj vo výške 35,-Eur na voľný čas (fitnescentrum, kino) si je schopný oprávnený ako plnoletá osoba hradiť sám. Súd konštatuje, že v dospelom veku možno od dieťaťa spravodlivo v súlade s dobrými mravmi požadovať, že ak na krytie jeho odôvodnených potrieb v celom rozsahu nepostačujú schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča, aby sa aj ono samé pričínilo o zabezpečenie zdrojov, z ktorých budú jeho odôvodnené potreby tiež uhrádzané. V danom prípade z výpovede oprávneného a z vykonaného dokazovania vyplynulo, že oprávnený je schopný dosahovať príležitostne brigádnicou činnosťou príjem, ktorým je schopný podieľať sa aspoň čiastočne na krytí svojich výdavkov v súvislosti s kultúrou, stretnutiami s kamarátmi.

32. Pokiaľ ide o výdavky povinného rodiča, otca, súd primárne prihliadol na ďalšie vyživovacie povinnosti povinného, a to k dcére C. vo výške 73,-Eur a k ďalšiemu synovi Q. vo výške 60,-Eur. Mimo stanoveného výživného otec navrhovateľovi neposkytuje iné plnenia či už finančné alebo materiálne. Súd zohľadnil aj výdavky povinného spojené s úhradou životných potrieb, tak ako ich vyčísľil na pojednávaní a preukázal povinný z výživného (s minimálnou úpravou vzhľadom na prepočet z meny Kč na menu Euro), a to mesačné náklady na bývanie a kúrenie 82,-Eur, stravu 164,-Eur, cestovné do práce 177,-Eur, drogéria a oblečenie 41,-Eur, lieky 2,-Eur mesačne. Ako nevyhnutný mesačný výdavok však súd nezohľadnil splátku úveru vo výške 7.336,-Kč (296,-Eur) mesačne, nakoľko nejde o výdavok, ktorý je nevyhnutné vynaložiť napríklad na zabezpečenie bývania. Z predloženej zmluvnej dokumentácie súd zistil, že banka poskytla povinnému bezúčelový úver a podľa vyjadrenia povinného peniaze použil na vyplatenie dlhov svojim rodičom, ako aj bližšie nešpecifikovaným firmám a na oblečenie. Bližšie skutočnosti k dôvodom a účelu z hľadiska nevyhnutnosti požičania si peňazí z banky súdu neuviedol a ani nepreukázal. Súd zdôrazňuje, že zabezpečenie výživného pre svoje vlastné dieťa, má byť pre rodiča prioritou. Výživné je prednostnou pohľadávkou rodiča. Pokiaľ sa otec rozhodol čerpať úver na účel, ktorý nie je pre neho nevyhnutný napr. na zabezpečenie bývania, táto skutočnosť nemôže byť na úkor výšky jeho vyživovacej povinnosti. Príjem povinného rodiča, ako vyplýva z predložených potvrdení o príjme od zamestnávateľa, predstavuje priemerne 21.276,-Kč, čo je, po prepočte podľa menového kurzu aktuálneho v čase vyhlásenia rozsudku, približne 864,-Eur mesačne.

33. Vo vzťahu k príjmom otca a jeho možnostiam a schopnostiam platiť zvýšené výživné súd považuje za potrebné poukázať na to, že otec je od mája 2022 práceneschopný. Povinného súd na pojednávaní konanom dňa 29.09.2022 vyzval, aby preukázal tvrdený nepriaznivý zdravotný stav správou od lekára - špecialistu a na tento účel odročil pojednávanie o takmer 3 mesiace. Povinný však súdu predložil na pojednávaní dňa 12.12.2022 len veľmi stručné potvrdenie od jeho praktického lekára v znení: Pacient je zo zdravotných dôvodov v pracovnej neschopnosti od 13.05.2022, liečba naďalej pokračuje s uvedením diagnózy K221. Z uvedenej správy nevyplýva, či pacient užíva lieky, či je rozsah zdravotných problémov taký ako tvrdí a neumožňuje mu vôbec vykonávať prácu, či môže ísť o trvalú stratu príjmu, alebo je to len prechodný dočasný stav. Súdu neunikla skutočnosť, že práceneschopnosť otca začala až v priebehu súdneho konania, v ktorom sa jeho syn domáha zvýšenia výživného. Súd preto nemal preukázané na strane povinného rodiča - otca vážne zmeny jeho zdravotného stavu, prípadne uznanie nespôsobilosti na prácu, pokles pracovnej schopnosti, teda, že ide o trvalú zmenu zdravotných pomerov na jeho strane. Súd preto vychádzal z toho, že ide o zmenu jeho zdravotného stavu len dočasnú a nie je možné, aby takáto zmena znamenala, že výživné nebude možné zvýšiť, keď otec nepreukázal, že došlo vo vzťahu

k jeho zdravotnému stavu k objektívnym a nezvratiteľným okolnostiam majúcim podstatný vplyv pri rozhodovaní súdu o výške výživného.

34. Súd zároveň dodáva, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu si musia plniť obaja rodičia. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že matka oprávneného je rovnako ako otec povinná podieľať sa podľa svojich schopností možností a majetkových pomeroch na výžive oprávneného. V tomto smere súd konštatuje, že navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti s matkou, táto poskytuje a zabezpečuje synovi bývanie, stravu, hygienické potreby, tak má s každodennou osobnou starostlivosťou o oprávneného výdavky. Rovnako mu hradí všetky mimoriadne výdavky, či už spojené so štúdiom - kúpa notebooku, alebo s bežnými životnými situáciami, napr. vodičský preukaz. V tomto smere súd konštatuje, že matka sa doposiaľ v prevažnej miere podieľala na vyživovacej povinnosti vo vzťahu k oprávnenému, a to aj napriek svoju pomerne nízkemu mesačnému príjmu a starostlivosti o zdravotne postihnutú dcéru, keď z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že matka zarobí priemerne 568,02 Eur mesačne.

35. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je nutné prihliadať nielen na odôvodnené potreby a výdavky oprávnenej osoby, ale aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ktoré schopnosti, možnosti a majetkové pomery v podstate limitujú určenie rozsahu vyživovacej povinnosti. V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Uvedené je potrebné vykladať tak, že dieťa má právo podieľať sa nielen vyššej životnej úrovni rodiča, ale aj tej nižšej. Životnej úrovni rodiča sa dieťa musí svojimi potrebami prispôbiť, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle. V prípade aj keby boli potreby dieťaťa odôvodnené vo väčšom rozsahu, sú tieto obmedzené práve životnou úrovňou, schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodiča. Uvedený výklad bol aj v prejednávanej veci limitujúci.

36. Súd konštatuje, že pri zohľadnení príjmu povinného z vyživovacej povinnosti (na úrovni v priemere 864,-Eur mesačne), počtu jeho vyživovacích povinností, jeho mesačných výdavkov, ako aj mesačných výdavkov, ktoré boli deklarované na strane matky navrhovateľa, potrieb navrhovateľa ako študenta, súd dospel k záveru, že zvýšenie vyživovacej povinnosti na sumu 160,-Eur mesačne, je vzhľadom na okolnosti predmetného prípadu dôvodné. Súd preto čiastočne vyhovel návrhu oprávneného a zvýšil výživné zo sumy 60,-Eur mesačne od podania návrhu, t. j. od 08.10.2021 na sumu 160,-Eur mesačne.

37. Vo zvyšnej časti, súd návrh navrhovateľa, ktorý sa domáhal zvýšenia výživného až na sumu 250,-Eur mesačne, zamietol.

38. Vo vzťahu k výroku o nedoplatku na výživnom, súd poznamenáva, že ku dňu vyhlásenia rozsudku, t. j. ku dňu 12.12.2022, došlo už k zročnlosti výživného až do mesiaca december vrátane (výživné sa platí mesiac vopred). Preto vzhľadom k tejto skutočnosti, súd zaviazal povinného zaplatiť oprávnenému zameškané výživné vo výške 1.477,42,-Eur za obdobie od 08.10.2021 do 31.12.2022 (od podania návrhu do konca mesiaca, v ktorom bol rozsudok vyhlásený), t. j. za 14 mesiacov a 24 dní ($14 \times 100 = 1.400 \text{ Eur} + 100:31 \times 24 = 77,42 \text{ Eur} = 1.477,42 \text{ Eur}$).

39. Súd v zmysle ustanovenia § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok potom určil dlhšiu lehotu na doplatenie nedoplatku na výživnom, a to do 18 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, a to z dôvodu, aby mal povinný z vyživovacej povinnosti vytvorený priestor na riadne plnenie stanovenej vyživovacej povinnosti.

40. Súd konštatuje, že v časti určenia vyživovacej povinnosti, ktorú je povinný plniť povinný z vyživovacej povinnosti navrhovateľovi, bol v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti na navrhovateľa zmenený rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. sp. zn. 8C/5/2009 zo dňa 03.02.2010.

41. Podľa § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

43. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže zároveň nezistil okolnosti odôvodňujúce spravodlivé priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa ustanovenia § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.